

Životní příběh nevšední ženy, sochařky Ley Vivot

Miluše Berková, Marie Gronychová

Kanadanka českého původu Lea Vivot, jedna z nejvýznamnějších sochařek současnosti, proslula po celém světě svými sochami zachycujícími nejcennější hodnoty lidského života. Bronzové sochy v životní velikosti začala tvořit v sedmdesátých letech 20. století. Proslavila se lavičkami s různými nápisy, ale i vzkazy vyjadřujícími pocity lidí, kteří se tak stali součástí jejího díla. Motivy laviček se prolínají s dalšími tématy, s náměty rodiny a přírody. Sochy Ley Vivot zdobí např. katedrálu St. Georges v Kapuském Městě, nejdelší ulici světa Yonge Street v Torontu či newyorské Muzeum holocaustu v Albany.

Z vernisáže výstavy 7. května 2009 v Galerii Šumberska. Foto: Z. Kvapilová.

Lea Vivot se narodila jako Drahomíra Hekelová v Horní Temenici u Šumperka 25. 2. 1948. V Praze vystudovala Střední uměleckoprůmyslovou školu. V roce 1968 emigrovala do Itálie, kde navštěvovala sochařské kurzy modernisty Marina Mariniho. Z Itálie odešla do Kanady, kde obdržela stipendium kanadské vlády ke studiu na Ontario College of Art. Ve studiu umění pokračovala dále v New Yorku. Byla dvakrát vdaná. Poprvé za argentinského studenta Alberta Antonia Vivota, který však tragicky zahynul v Mexico City během zemětřesení, podruhé se provdala v Kanadě za veterinárního lékaře. Dala život třem synům, o nichž s láskou, pýchou

i humorem hovoří jako o svém nejlepším díle. Bohužel její prostřední syn, Moris, zemřel jako malý osmnáctiměsíční chlapec. Jako výraz vděčnosti a ocenění péče, které se malému Morisovi dostalo v dětské nemocnici v Torontu, vytvořila Lea Vivot *Lavičku nekonečna* před torontskou nemocnicí.

Lea Vivot pracuje a žije střídavě v Kanadě, USA a v Mexiku. Ráda se vrací do České republiky. V roce 2003 obdržela cenu Významná česká žena ve světě a v roce 2007 získala Cenu Olomouckého kraje za přínos v kultuře.

Její bronzové sochy, ale také práce ve dřevě, mramoru, betonu a terakotě jsou doslova rozesety po celém světě. Např. *Lavička tajemství* je umístěna před budovou parlamentu v kanadské Ottawě. Její díla jsou k vidění i u nás, v Praze např. *Lavička neřesti* před budovou Sazky nebo sousoší *Život hrou* před O. Arenou. Její dílo *Radost z deště* můžeme obdivovat i v Šumperku na Hlavní třídě. U šumperské radnice je instalována *Lavička vzkazů* či socha *Matka s dítětem*. Tato bronzová lavička se stala místem piety za oběti teroristických útoků na New York a Washington.

Lea Vivot navázala řadu kontaktů s významnými politickými i uměleckými osobnostmi současného světa. Její díla najdete v soukromé sbírce Hillary Clintonové, v rodinných sbírkách Ronalda Reagana nebo bývalého kanadského Z posledního týdne výstavy L. Vivot ve Vlastivědném muzeu v Šumperku. Fotoarchív VM v Šumperku.

ho premiéra Pierra Trudeaua či italského tenoristy Luciana Pavarottiho. Těchto kontaktů dokázala využít především ve prospěch dětí. V Mexiku pomáhá finančně zabezpečit tři dětské domovy, u nás spolupracuje s Kontem Bariéry. Po povodních na Moravě v roce 1997 umožnila strávit příjemné prázdniny na svém ranči v Torontu sedmi dětem z nejpostiženějších oblastí Šumperska.

Lea Vivot je mimořádná umělecká osobnost, žena, jejíž síla a charisma vyvěrá z jejího optimismu, z pokory a z lásky k životu.

Galerie Šumperska ve světové premiéře představila na 40 děl Ley Vivot

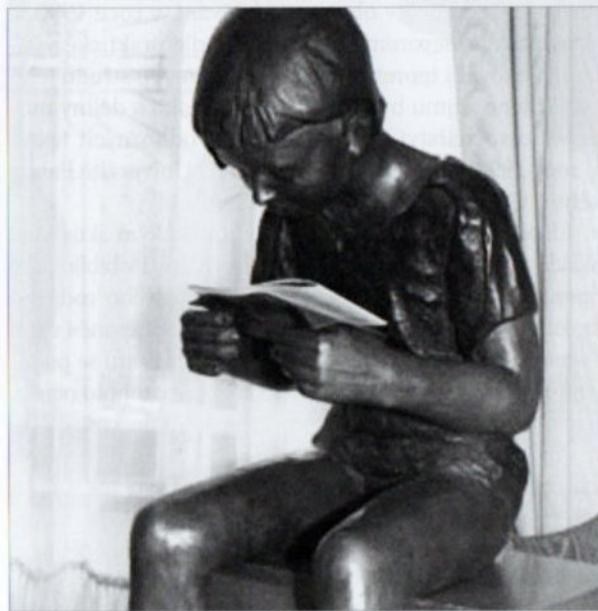
V roce 2008 oslovila umělkyně Vlastivědné muzeum v Šumperku a nabídla mu uspořádat velkou výstavu. O rok později zaplnilo přes čtyřicet sousoší a soch, od těch drobných až po sochy v životní velikosti, prostory Galerie Šumperska i nádvoří muzea. Aranžmá výstavy bylo unikátní a ohromující. „Muzeum je pro mě jako katedrála, kam může člověk kdykoli vstoupit,“ komentovala Lea Vivot dojem, jakým na ni instalace zapůsobila. Sochy *Vajíčko*, *základ života*, *Harmonie* a *Hamack* našly svoje místo na zrekonstruovaném Pavlínině dvoře u vstupu do Galerie Šumperska. Součástí výstavy bylo promítání dokumentárního filmu *Lea Vivot všude a nikde* v Galerii mladých.

Umělkyně poděkovala na vernisáži (7. 5. 2009) obyvatelům Šumperka za jejich vřelé přijetí a Vlastivědnému muzeu v Šumperku za realizaci této doslova „těžké“ a náročné výstavy. „Děkuji za cestu zpátky, domů,“ řekla Šumperanům.

Na tuto výjimečnou uměleckou a společenskou událost vzpomíná Marie Gronychová, autorka scénáře a aranžmá celé výstavy, takto:

„Největším kulturním zážitkem prvního květnového týdne pro mě bezesporu byla vernisáž výstavy soch Ley Vivot v šumperském muzeu. Už samotná příprava celé akce, převoz několikametrových bronzových soch z Prahy, komunikace přes oceán s časovým posunem, výběr exponátů a fotografií, to vše bylo složité a hektické. Navíc jsem stále více poznávala, jak významnou osobností paní Lea vlastně

je, jak je náročná k sobě, ale i k ostatním. A samozřejmě jsem začala mít obavy, protože naše podmínky a možnosti jsou přece jen omezené a náročná sochařka je zvyklá, že všechno musí být zařízeno podle ní a také prý velmi nerada chválí. S malou dušičkou jsme očekávali v den vernisáže příjezd paní Ley. Chvilku po poledni vjela na nádvoří luxusní bílá audi a z ní vystoupila umělkyně, celá v bílém, v typickém kloboučku, a s ní, pro změnu celý v černém, i její syn Erik. „Halo, jak se mate?“ – to byla první a jediná Erikova česká věta. Zato paní Vivot mluvila plynule krásnou „moravštinou“. Po přivítání a vybalení několika menších soch nastala hodina pravdy. S tlukoucím srdcem jsem otevřela dveře do Galerie a čekala na reakci umělkyně. A z jejich úst zaznělo jen „whaw“. Bylo mi jasné, že máme vyhráno. Instalace se líbila a dokonce jsem uslyšela i pochvalná slova. Vernisáž výstavy už jen završila naprosto dokonalý dojem. Nádherné sochy Ley Vivot a zpěv Olgy Kaštické vytvořily tak dojemnou atmosféru, že mnoha přítomným se objevily v očích slzy. A já jen děkuji osudu, že jsem mohla být při tom.“

Chlapec s knihou. Fotoarchiv VM v Šumperku.